

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Slovak Blind and Partially Sighted Union

Sekulská 1
842 50 Bratislava
Slovenská republika

tel.: +421/2/69 20 34 20
+421/2/69 20 34 21

IČO: 00683876
DIČ: 2020804731

e-mail: unss@unss.sk
web: www.unss.sk

Tlačová správa

13. november – Medzinárodný deň nevidiacich

13. november patrí Medzinárodnému dňu nevidiacich. Organizácie zamerané na pomoc nevidiacim a slabozrakým si v tento deň pripomínajú priekopníka systematického vzdelávania nevidiacich Valentina Haüya. Na Slovensku jeho poslanstvo svojou prácou nasleduje aj Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska.

Kto bol Valentin Haüy?

Valentin Haüy sa narodil 13. novembra 1745 do rodiny tkáča, ktorý bol zároveň zvonárom v miestnom premonštrátskom kláštore. Zásluhou tunajších mníchov získal kvalitné vzdelanie. Bol mimoriadne jazykovo zdatný, ovládal až desať jazykov. V roku 1783 získal titul „prekladateľ kráľa“ Ľudovíta XVI. V roku 1786 bol kráľovským tlmočníkom pre admirality a radnicu. Bol tiež členom pisárskeho úradu.

Pokojný život dvorného prekladateľa narušil šokujúci zážitok. Na Námestí svornosti v Paríži bol svedkom zosmiešňovania a dehonestovania skupiny nevidiacich počas pouličnej slávnosti. Na hlavu im dali smiešne čiapky, na oči veľké kartónové okuliare a prikázali im hrať na rôzne hudobné nástroje, čoho výsledkom bola kakofónia hluku. Už vtedy sa rozhodol založiť školu pre nevidiacich. Prvým Haüyovým žiakom sa stal mladý nevidiaci žobrák. Vytvoril preňho abecedu reliéfnych písmen a úspešne ho učil čítať. V septembri 1784 o svojich skúsenostiach zverejnil článok a následne získal podporu francúzskej akadémie vied.

Už o rok neskôr založil Ústav pre mladých slepcov. Jeho poslaním bolo vzdelávať nevidiacich študentov a učiť ich manuálnym zručnostiam zameraných na pradiarenstvo a kníhtlač. Počas francúzskej revolúcie bol ústav, vtedy už označovaný ako Kráľovský ústav pre nevidiace deti, prevzatý do správy štátu a 28. septembra 1791 sa stal Národným inštitútom pre nevidiacich robotníkov.

Valentin Haüy žil naďalej aktívnym životom. Činným bol aj za hranicami svojho rodného Francúzska. Na pozvanie ruského cára Alexandra I. sa v septembri 1806 presťahoval do Petrohradu, aby pomohol so založením školy pre nevidiacich. No ešte cestou tam založil Ústav pre nevidiacich v Berlíne.

Medzinárodný deň nevidiacich, ktorý oslavujeme na výročie narodenia tohto výnimočného muža, si pripomínajú nevidiaci celého sveta už od roku 1946.

Pomoc na Slovensku

Na Slovensku pomáha už 30 rokov Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS). „Naša organizácia patrí k najväčším i najstarším občianskym združeniam, ktoré poskytujú svojim klientom vzdelávanie, podporu, možnosť združovať sa, ale zameriavame sa aj na presadzovanie práv ľudí so zrakovým postihnutím. Profesionálnu pomoc nájdú v našich krajských strediskách,“ hovorí Branislav Mamojka, predseda ÚNSS.

„Krajské strediská ÚNSS ponúkajú pomoc v rámci sociálneho poradenstva i sociálnej rehabilitácie každému klientovi bezplatne. Momentálna náročná situácia v súvislosti s pandemiou ovplyvnila aj fungovanie našich služieb, ale nie úplne. Naši sociálni pracovníci sú s klientmi v každodennom kontakte prostredníctvom e-mailov, telefonátov či online platforiem. Snažíme sa im pomôcť aspoň tak, ako to súčasná doba dovoľuje – radiíme im, pomáhame s komunikáciou s úradmi, sme tu pre nich, keď sa cítia osamelí. V krajoch, kde je priaznivejšia situácia, by sme už od budúceho týždňa mali opäť začať s nácvikom priestorovej orientácie a chôdze s bielou palicou. Samozrejme s dodržaním prísnych hygienických opatrení,“ dopĺňa Tatiana Winterová, riaditeľka ÚNSS.

V minulosti zvykli pri príležitosti Medzinárodného dňa nevidiacich organizovať základné organizácie ÚNSS rôzne akadémie. „Tohto roku ich mnohí členovia plánovali využiť aj ako poďakovanie pre dobrovoľníkov či spriaznené organizácie, ktorí nám počas uplynulých 30 rokov našej existencie pomáhali a boli nám naklonení. Žiaľ, tohto roku sa nedajú zrealizovať. Ďakovné listy budú môcť venovať len online. Avšak osobný kontakt a zdieľanie vzájomných radostí i starostí sú pre ľudí so zrakovým postihnutím veľmi dôležité, preto pevne dúfam, že sa čoskoro všetko vráti do bežných koľají,“ uzatvára B. Mamojka.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska je občianske združenie, ktorého členmi sú nevidiaci a slabozrakí ľudia, ich priaznivci, priatelia a rodičia. V súčasnosti má takmer 3 500 členov združených v 59 základných organizáciách. Svoje služby, poradenstvo a aktivity poskytuje ľuďom so zrakovým postihnutím v každom kraji Slovenska bezplatne. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska vznikla v roku 1990.

Kontakt:

Eliška Fričovská, PR manažérka ÚNSS
Mob.: 0911 496 629

e-mail: fricovska@unss.sk
www.unss.sk